

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สไลด์เป็นเครื่องมือสื่อสารในการถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณสมบัติที่คล้ายหลายประการ เมื่อนำมาประกอบการสอน การบรรยายเผยแพร่ข่าวสาร จึงได้มีผู้นำมาใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เหตุเพราะในด้านการผลิต สามารถผลิตได้ง่ายราคาไม่แพง สไลด์ที่นิยมใช้กันมากได้แก่ สไลด์ 35 มม. ถ่ายทำด้วยกล้องถ่ายรูป 35 ซึ่งมีใช้อยู่ทั่วไป สไลด์สามารถใช้ภายในห้องที่ไม่มีเดมภาพที่ได้มีความสวยงามตรงสีธรรมชาติมาก และภาพบนจอสามารถขยายให้ใหญ่ดูได้ทั่วถึงกันและดูซ้ำๆ กันได้สะดวกการเก็บรักษาง่ายใช้พื้นที่น้อย ในด้านการถ่ายทอดความรู้สไลด์ สามารถสร้างความเข้าใจและรวมความสนใจของผู้ดูได้ดีและยังสามารถใช้ร่วมกับเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ ได้อย่างกว้างขวางและที่สำคัญอีกประการหนึ่งผู้ใช้สไลด์สามารถเปลี่ยนสไลด์ที่ลำสมัยให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ด้านประโยชน์ของสไลด์ เสวก (2527:13) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบ ผลการสอนแบบมาตรฐานที่ใช้กันอยู่กับการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบในวิชาทฤษฎีเบื้องต้น พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่สอนโดยใช้สไลด์มีผลการเรียนดีกว่า ทั้งในระยะทันทีที่เรียนจบและหลังจากเรียนไปแล้วนาน 2 เดือน

ด้านการผลิตสไลด์ การผลิตสไลด์ให้มีคุณภาพสามารถสื่อสารได้ตรงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ อาศัยปัจจัยที่สำคัญหลายประการดังมีผู้ได้กล่าวคือ จารินทร์ (2531:7-8) ให้ความเห็นว่าการผลิตสไลด์ไว้ว่า ในการผลิตสไลด์นั้นควรมีการกำหนดขั้นตอนและเวลาให้แน่นอนต้องมีการวิเคราะห์เขียนให้ละเอียด ต้องมีการวางแผนการผลิตเสมอ มีการทดลองในรูปแบบเทคนิคต่างๆ ในการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ อย่างไรก็ตามเทคนิคการดำเนินเรื่องในการผลิตสไลด์นั้น เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง เพราะมีหลายรูปแบบจากงานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่ พบว่าผู้วิจัยได้สรุปเทคนิคการดำเนินเรื่องไว้ 2 รูปแบบคือ การนำเรื่องเสนอโครงเรื่องทำให้ผู้เรียนมองเห็นขอบข่ายของเนื้อหาอย่างกว้างๆ ก่อนเข้าสู่บทเรียน ซึ่ง เสวก (2527) ได้กล่าวว่า การนำเรื่องหรือบทนำ เป็นสิ่งที่เตรียมโครงสร้าง มองระบบ ความคิดให้ผู้เรียนเสริมความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นขอบข่ายของเนื้อหาอย่างกว้างๆ และช่วยรวมเนื้อหาในเรื่องจะเรียนและรวบรวมความคิดให้สัมพันธ์กับเรื่องที่มีอยู่แล้วในโครงสร้างของระบบความคิดเดิมให้เข้ากัน อีกทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้และจดจำง่ายขึ้น โดยจัดข้อชี้แนะไว้ล่วงหน้า

สุเทพ (2510) อ้างโดย เต็ดดวง (2522) กล่าวถึงการสรุปในการเสนอเรื่องต่าง ๆ ว่าเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเพราะ การสรุปถือว่าการเข้าใจให้เกิดการเรียนรู้ในการเรียนการสอน เมื่อจบตอนสำคัญแล้วย่อมมีความจำเป็นจะต้องได้รับการสรุปเป็นหลักการข้อเท็จจริงและความคิด รวบรวมอยู่ในเรื่องต่างๆ

จากหลักการและแนวคิดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสไลด์ประกอบเสียงและเทคนิคการดำเนินเรื่องในการผลิตสไลด์รูปแบบต่างๆดังกล่าว ยังไม่มีการสรุปว่าการดำเนินการใช้เทคนิคแบบไหนทำให้เกิดความรู้ได้ดีกว่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบเทคนิคการใช้สไลด์ประกอบเสียงในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้านงานส่งเสริมการเกษตร โดยจะดำเนินการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบเทคนิคการดำเนินเรื่องในการผลิตสไลด์ประกอบเสียงคือ

1. การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร โดยใช้สไลด์ประกอบเสียงธรรมดา
2. การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร โดยใช้สไลด์ประกอบเสียงที่มีการกล่าวนำเสนอโครงเรื่องของเนื้อหาก่อนการเข้าบทเรียน
3. การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร โดยใช้สไลด์ประกอบเสียงที่มีการกล่าวนำเสนอโครงเรื่องของเนื้อหาก่อนการเข้าบทเรียนและมีการสรุปบทเรียนหลังจากจบบทเรียน

ทั้งนี้เพื่อศึกษาความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากสไลด์ประกอบเสียงที่ถ่ายทำด้วยเทคนิคการดำเนินเรื่องดังกล่าวจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตสไลด์ประกอบเสียงในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ในงานส่งเสริมการเกษตรหรือการผลิตสไลด์ประกอบเสียงในด้านการศึกษา และพัฒนาสื่อสไลด์ประกอบเสียงเพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบสภาพข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลความรู้ของเกษตรกรจากรายการสไลด์ประกอบเสียงที่ผลิต โดยใช้เทคนิคการดำเนินเรื่องที่มีรูปแบบต่างกันคือ
 - ก. สไลด์ประกอบคำบรรยาย (A)

ข. สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการนำเสนอโครงเรื่อง เนื้อหา และหัวข้อก่อนเข้าสู่บทเรียน (B)

ค. สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการนำเสนอโครงเรื่อง เนื้อหา หัวข้อย่อยก่อนเข้าสู่บทเรียน และมีการสรุปเนื้อหาหลังการจบบทเรียน (C)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะได้เป็นประโยชน์ นักส่งเสริมการเกษตร ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีหน้าที่ผลิตสไลด์ประกอบเสียงทางการเกษตร สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสไลด์ประกอบเสียงให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมมติฐาน

ความรู้ของเกษตรกรจากการชมรายการสไลด์ประกอบเสียงที่ดำเนินการผลิตด้วยเทคนิคการดำเนินเรื่องทั้ง 3 แบบมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตและวิธีวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ความรู้ของประชากรในพฤติกรรมด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงเท่านั้น

2. เทคนิคการดำเนินเรื่องในการผลิตสไลด์ในการทดลองประกอบด้วย

ก. สไลด์ประกอบคำบรรยาย

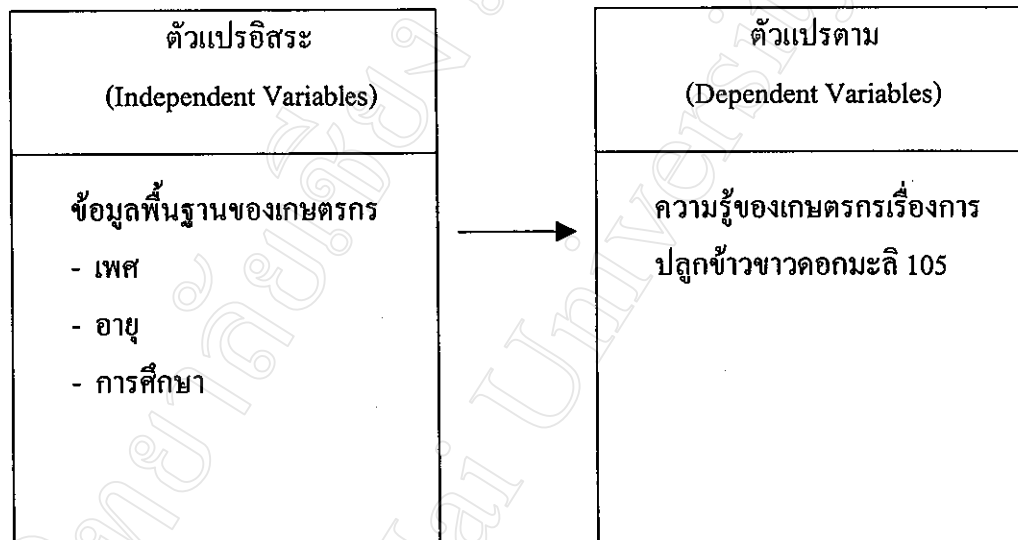
ข. สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการนำเสนอโครงเรื่อง เนื้อหา และหัวข้อย่อยก่อนเข้าสู่บทเรียน

ค. สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการนำเสนอโครงเรื่อง เนื้อหา หัวข้อย่อยก่อนเข้าสู่บทเรียน และมีการสรุปเนื้อหาหลังการจบบทเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผลการตรวจเอกสารและทฤษฎีต่างๆสามารถสรุปออกมาเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

กรอบแนวคิดที่ 1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

กรอบแนวคิดที่ 2 กรอบแนวคิดการทดลอง

ระดับคะแนนการ ทดสอบเบื้องต้นของ ประชากร	Tr 1 ใช้สไลด์ประกอบคำ บรรยาย (A)	Tr 2 ใช้สไลด์ประกอบคำ บรรยายที่มีการนำ เสนอโครงเรื่อง (B)	Tr 3 ใช้สไลด์ประกอบคำ บรรยายที่มีการนำ เสนอโครงเรื่องและ สรุป (C)
0 – 5 คะแนน	x	x	x
6 – 10 คะแนน	y	y	y
11 – 15 คะแนน	z	z	z
รวม	$x + y + z$	$x + y + z$	$x + y + z$

x, y, z เป็นจำนวนเกษตรกรที่ใช้ในการศึกษา

นิยามศัพท์

1. เทคนิคการดำเนินเรื่อง หมายถึง ลำดับขั้นในการเตรียมสไลด์และการนำเสนอให้ที่นี้
ได้แก่

1.1 สไลด์ประกอบคำบรรยาย หมายถึง สไลด์ที่ลำดับเนื้อหาเป็นเรื่องราวประกอบ
คำบรรยาย (Narration) ประกอบเสียงดนตรี (Music) บันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียง (Cassette Tape)
(สไลด์ + คำบรรยาย + เสียงดนตรี = A)

1.2 สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการนำเสนอ โครงเรื่องเนื้อหาและหัวเรื่องย่อย
หมายถึง การนำเสนอโครงเรื่องก่อนด้วยคำบรรยายพร้อมตัวอักษรในสไลด์และแทรกหัวข้อเรื่องไว้
ตอนสำคัญๆ ในเรื่องเป็นตอนๆจนจบ (สไลด์ + คำบรรยาย + เสียงดนตรี + โครงเรื่อง = B)

1.3 สไลด์ประกอบคำบรรยายที่มีการนำเสนอ โครงเรื่องและมีการสรุปรวม หมายถึง
การดำเนินเรื่องแบบนำเสนอโครงเรื่องเนื้อหาและหัวข้อเรื่องย่อยโดยแทรกไว้ตอนสำคัญๆ ในเรื่อง
ด้วยคำบรรยายพร้อม ตัวอักษรในสไลด์พร้อมมีการสรุปเนื้อหาเป็นตอนๆ (สไลด์ + คำบรรยาย +
เสียงดนตรี + โครงเรื่อง + สรุป = C)

2. เกษตรกร หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรด้านการทำงาน

3. ความรู้ หมายถึง การรับรู้ ความเข้าใจ สามารถแยกแยะได้ วิเคราะห์ได้ และประเมินได้
ในใจของเกษตรกรเมื่อได้รับการถ่ายทอดความรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นใน
ตัวเกษตรกร จากการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ (Cognitive Domain) หลังจากได้รับการถ่ายทอด
โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดได้จากแบบทดสอบภายหลังที่เกษตรกรดูสไลด์เทปจบลง
ซึ่งจะวัดความถูกต้องเป็นคะแนน หากข้อใดตอบถูกต้องจะให้ 1 คะแนน ข้อใดผิดได้ 0 คะแนน

สถานที่ทำการวิจัย

ตำบลตำราญราษฎร์ เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอคอยสะเก็ดมีพื้นที่ทั้งหมด 6,088 ไร่
(แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล, 2538:5) โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อตำบลปาลาน อำเภอคอยสะเก็ด
ทิศใต้	ติดต่อตำบลแม่คือ อำเภอคอยสะเก็ด
ทิศตะวันออก	ติดต่อตำบลตลาดใหญ่ อำเภอคอยสะเก็ด
ทิศตะวันตก	ติดต่อตำบลสันปูเลย

ตำบลตำราญราษฎร์มีทั้งหมด 8 หมู่บ้านจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด 423 ครัวเรือน
สามารถแยกออกเป็นหมู่บ้านได้คือ

หมู่ที่ 1 บ้านร้องต้นขาม	จำนวน 49 ครัวเรือน
หมู่ที่ 2 บ้านสันต้นม่วงเหนือ	จำนวน 43 ครัวเรือน
หมู่ที่ 3 บ้านป่าสักหลวง	จำนวน 78 ครัวเรือน
หมู่ที่ 4 บ้านพันหลัง	จำนวน 64 ครัวเรือน
หมู่ที่ 5 บ้านป่าหม้อด	จำนวน 83 ครัวเรือน
หมู่ที่ 6 บ้านสันมะเกลือ	จำนวน 23 ครัวเรือน
หมู่ที่ 7 บ้านต้นผึ้ง	จำนวน 32 ครัวเรือน
หมู่ที่ 8 บ้านสันโป่ง	จำนวน 51 ครัวเรือน

จำนวนประชากรทั้งหมดมี 1,681 คน ประชากรส่วนมากมีอาชีพทำนาเป็นหลัก โดยทั้งตำบลมีพื้นที่นาจำนวน 3,229 ไร่ จำนวนครัวเรือนของประชากรที่มีอาชีพทำนาจำนวน 423 ครัวเรือน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ดำเนินการวิจัยจึงเลือกดำเนินการวิจัยกับประชากรทั้งหมดของตำบลตำราญราษฎร์ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการวิจัยได้ผลถูกต้องตามวัตถุประสงค์